

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 23

9. června 2019

Cena: 8 Kč

Pietní akt u památníku obětem na Masarykově nádraží

Je zásluhou naší církve, že pamatuje na oběti za naše osvobození v květnových dnech 1945.

Při pietním aktu, který připravila naše církev ve spolupráci s generálním ředitelstvím Českých drah ve vestibulu Masarykova nádraží dne 23. května, upozornila organizátorka Olga Nytrová na nezbytnost ujasňovat si v každé době vztah k vlastnímu národu, rozlišovat zřetelně dobro a zlo z pohledu našich křesťanských hodnot i důležitost utváření a udržování společné paměti (viz promluva na str. 3). Br. patriarcha na setkání připomněl

oběti, z nichž jména některých jsou uvedena právě na desce tohoto památníku. S průběhem krutých událostí seznámila účastníky historička a sestra z naší církve Františka Vrbenská.

Setkání se zúčastnili též starosta Prahy 1 Pavel Čížinský a zástupci Sokola a Čs. obce legionářské; za České dráhy vystoupil zástupce generálního ředitelství Jakub Goliáš. Ti všichni položili věnce a květiny k pamětní desce a po modlitbě br. patriarchy společně uzavřeli vzpomínkové setkání zpěvem české státní hymny. **Čestmír Holeček**

Z Noci kostelů v Husově sboru naší církve v Ostravě - Hrabůvce. Autor fotografie: David Vašek

Známe pravý smysl svatodušních svátků?

Letnice, neboli svátek Vylití Ducha svatého na církev, korunují radostnou velikonoční dobu. Obsah letniční víry byl pro křesťany vždy důležitý. Proto slavili už od 4. století svatodušní svátky tak důstojně jako oba ostatní křesťanské svátky Vánoce a Velikonoce. Proto mají dodnes v některých zemích státní svátek i v pondělí svatodušní (pracovní volno). Smysl tohoto svátku však dnes vymizel z obecného povědomí. Svatodušní událost není zdaleka tak názorná jako jesličky o Vánocích nebo prázdný hrob o Velikonocích.

Známe my, kteří se připravujeme na slavení svatodušních svátků, jejich smysl? A dokážeme jej vyjádřit tak srozumitelně, abychom ve svých bližních probudili opravdovou svatodušní radost?

Název „Letnice“ se odvozuje od řeckého slova „pentekoste“ a znamená nic jiného než „50 dnů“, totiž 50 dnů po Velikonocích. Co však znamená tento časový údaj? Klasická dvojí odpověď zní:

1. Letnice jsou narozeninami církve.
2. Letnice jsou svátkem, který připomíná vylití Ducha svatého.

První odpověď se vztahuje k tomu, co je viditelné, k církvi. Druhá odpověď se vztahuje k tomu, co je neviditelné, k Duchu svatému. Jen obě odpovědi dohromady vystihují celé bohatství svátku. Kdo o Letnicích myslí na narozeniny církve, tedy na to viditelné, mohl by rezignovat a říci: „Ach, jak je ta církev stará! A jak se dnes zmenšila! A jak je vrásčitá! Ta už asi dlouho nevydrží!“ Kdo o Letnicích myslí na vylití svatého Ducha, tedy na to neviditelné, ten by mohl skončit v pobožném blouznění a snadno by mohl zapomenout na skutečnost kolem sebe.

Podívejme se na text z Iz 44,1-8. Jsou v něm vysloveny čtyři důležité myšlenky, jež jsou důvodem ke sváteční radosti:

1. Pán Bůh zakládá, udržuje, vyvoluje a potěšuje církev (vv. 1.2). Pán Bůh pracuje! Za to, že se shromažďujeme v našich sborech, děku-

jeme jemu. Stvořil nám nohy, abychom mohli chodit. Do srdcí vložil touhu po náboženské obci. Pro mnohého z nás to ovšem představuje jen touhu po změně či touhu zapomenout na starosti, které nás tíží ve všedních dnech. Možná, že se za tím skrývá jakési neurčité očekávání, jež nás přimělo vydat se do sboru, možná že to byl jen zvyk či rodinná tradice. Pán Bůh používá naše pocity, rozpoložení a zájmy, aby nám umožnil setkání se svým Slovem. Někdo si v duchu zanaříká nad tím, jak je nás málo ve srovnání s minulými časy, kdy jsme se do některých sborů naší církve ani nemohli vejít. Měli bychom však vědět jedno: Pán

Bůh vede jinou statistiku, než jakou my vedeme ve svých církevních matrikách. Někdy nám dovolí nakouknout do toho, jak on vede své knihy a kartotéky, třeba tehdy, když zjistíme, že lidé, kteří se o dvě ulice dále shromažďují kolem svého kněze nebo někde v postranní ulici se scházejí k nějakému modlitebnímu kroužku, jsou rovněž křesťané. Vyznávají svou víru při bohoslužbě sice jinak než my a jejich zbožnost má i jiný vnější styl, ale přesto jsou to křesťané. Století, ve kterém žijeme, můžeme s důvěrou a navzdory všem výhradám nazývat stoletím ekumeny.

Spojení světového křesťanstva nedokážeme uskutečnit, roste však touha mírou, v níž přibývá poznání Boží vůle z důvěry v něho. Bůh dosud neustal ve zjevování své vůle. Kdysi vyvolil mezi všemi ostatními národy lid izraelský. Nás povolává z našeho domu, od naší práce, koničků či starostí, aby si s námi promluvil. Chce na nás pracovat, vzít nás do služby. Máme sloužit jeho záměrům se světem. V tom je smysl jeho povolání,

Pokračování na str. 2

Ústřední rada Církve československé husitské ve spolupráci s náboženskou obcí ČČSH Praha 1 Staré Město vás srdečně zvou

na svatodušní hudební bohoslužbu se vzpomínkou na emeritního patriarchu Josefa Špaka s představením publikace k jeho nedožitým 90. narozeninám,

která se koná 10. června 2019 od 16 hodin v chrámu sv. Mikuláše na Starém Městě.

Bohoslužbu povede patriarcha ČČSH Tomáš Butta. Během liturgie vystoupí pěvecký sbor Camera Chabra pod vedením Zdeňka Kovalčíka.

Publikaci představí editor Martin Jindra a další spolupracovníci.

Známe pravý význam...

Pokračování ze str. 1
našeho vyvolení. V hlavách mnohých křesťanů straší představa: „Jsem vyvolený, pak ostatní jsou zavrhnutí.“ To je krátké spojení, čili kráťas. Bůh zajisté může zatvrdit, zavrhnout, proklít a zničit. Před tím však nikoho nezachráni ani vyvolení. Pán Bůh si spíš volí jednotlivce nebo celé národy, aby jejich prostřednictvím, s jejich pomocí získal svět pro svůj plán záchran. Vyvolení znamená pozvání ke spolupráci s Bohem.

2. Pán Bůh obdarovává církev svým Duchem (vv. 3.4).

Pán Bůh obdaroval svou církev svatým Duchem, aby dokázala uskutečnit to, co je, lidsky viděno, neuskutečnitelné, totiž uvěřit Bohu a umět pro něj žít. Každý křesťan je tímto darem obdarován při křtu. Ten dar je sice neviditelný, ale působí to, co je viditelné, a tam, kde tento Boží dar působí, začíná rozkvétat něco nového. Člověk tvrdého srdce, sobec, egoista je podobný vyschlému říčnímu korytu, v němž zvířata marně pátrají po vodě a musí zemřít žízní. Křesťan, který žije Božím Duchem, je podobný oáze v poušti, kde všechno kvete,

kde zvířata nacházejí vodu i potravu, a proto mohou žít. Řekneme-li to bez podobenství, znamená to, že křesťané, kteří skutečně žijí z Božího Ducha, požívají důvěry svého okolí, přenášejí svou radostnost na ostatní a umí je potěšovat. Jak vypadají rysy života, který je žit z Ducha, o tom píše apoštol Pavel ve 12. kapitole svého listu do Říma a ve 12. kapitole 1. listu do Korintu.

3. Církev se raduje z toho, že je Božím vlastnictvím (v. 5).

Bible svědčí o tom, že se lidé radují, že jsou Božím vlastnictvím. Radují se hlasitě: „...patřím Pánu, jsem Páně“ (= KYRIAKÉ: od toho je odvozeno naše české slovo církev). Radují se z toho, že smí nosit čestné jméno „Jákoab“, které svědčí o tom, že náleží k vyvolenému lidu Božím. Napiší si na ruku „Jsem Hospodínův“, což znamená zajisté, že na svém těle nosí viditelné znamení, že důvěřují Bohu. Něco takového můžeme zažít i my dnes. Můžeme slyšet, jak desetileté děvče, které se pilně účastní duchovní péče ve svém sboru, radostně vypráví svým kamarádům: „Byla jsem pokřtěna.“ Nebo: Mladá žena najednou začne znovu nosit na krku malý

stříbrný křížek, který jí věnovala její babička v den, kdy přijala svátost břimování. Křížek dlouho ležel zapomenutý v její kazetě se šperky. Když její přátelé křížek uviděli, ptali se, kde ho vzala. Odpověděla po pravdě a dodala: „Ten křížek pro mne znamená, že patřím Bohu.“ Nebo: Znam sestro, která každou neděli, za každého počasí váží cestu čtyři kilometry dlouhou do svého sboru. Na otázky sousedů odpovídá: „Nemohu přece chybět tam, kde se shromažďuje církev Páně!“ Nebo: Po řadu let shromažďoval bratr farář Matyáš v církevním středisku „Husita“ v Železné Rudě skupinu laiků ke společné biblické práci, k modlitbám, bohoslužbě. Přítomní obdrželi každý rok drobný přívěsek na krk s křesťanským symbolem a ten nosili po celou dobu jako viditelné znamení svého společenství ve víře.

4. Církev je svědkem, který do svědčuje Boží slávu (vv. 6-8).

Křesťané, kteří žijí z Božího Ducha, se nespokojí jen s tím, že se budou radovat ze svého spojení s Bohem v Ježíši Kristu. Jsou ochotní a připraveni svou víru i dosvědčovat. Prvním krokem k tomu je společné vyznání víry pronášené v rámci bohoslužby. Kromě toho se samozřejmě vyskytují situace, v nichž každý z nás může jiným způsobem vyznat svou víru v Boha.

Možná, že se budeme muset ozvat, bude-li v naší přítomnosti zlehčováno, posmíváno, jednoduše „bráno nadarmo“ Boží jméno. Nebudeme se stydět říci veřejně, že jsme se rozhodli vyčistit koryto potoka, které bylo plné odpadků, protože máme úctu

k přírodě jako k Božím stvoření. Nebudeme zamlčovat, že se podílíme na péči o děti, které trpí nějakou vadou, protože nás k tomu vede svým příkladem Pán Ježíš. Nezůstaneme v neděli trčet doma u televize, anebo ze strachu, že se nám sousedé budou pošklebovat, ale vydáme se společně do sboru, abychom oslavili Pána společnou bohoslužbou. A nebudeme se stydět vytrvale zvat své sousedy, aby se tam vydali s námi a přesvědčili se o tom sami. Všude tam, kde se něco z toho děje – a ono se to skutečně děje všude ve světě – tam se odehrávají, tam se slaví Letnice, svátky svatodušní. Z toho důvodu jsou Letnice víc než pouhá koruna, završení velikonoční radosti ze vzkříšení Páně. **Jsou to totiž svátky neustále se rodící a obnovující se církve, skutečně živého těla Kristova!**

Iz 44,1-20 Nevolali jsme. Zapomněli jsme na Boha.

On však nezapomněl. Hovoří s námi. Říká nám: „Neboj se!“ To je radostná zpráva, Evangelium Staré smlouvy. Zapomnělost celých generací přerušil Bůh sám: „Nebojte se! Nestračujte se! Nebudte zmateni.“

Pán Bůh umožňuje začít znovu. Poslal proroka, aby nám tuto skutečnost zvěstoval. Tehdy, když byl Boží lid v babylonském zajetí, se zdála být budoucnost z lidského hlediska velmi truchlivá, ba beznadějná.

Pán Bůh je tvůrcem budoucnosti. Dějiny nejsou u konce. Směrem do budoucnosti jsou otevřené. Ti, kteří tehdy žili v babylonském exilu,

mohli tuto dějinnou otevřenost znovu prožít. Bůh je jejím ručitelem. Stejnou zkušenost můžeme udělat i my.

Ale – ihned se vynoří otázka – odkud vzít jistotu, že tomu tak skutečně je? Nesedáme tu na lep nějaké iluzi? To, co se tu Božím lidu slibuje, zní i našim ušima a srdcím tak lahodně a útěšně. Co když je to ale jen šálení, které se rozplyne jako mýdlová bublina? Možná, že se nám tu nabízí pojistka, která není vůbec ničím krytá! Nikoliv! Prorok není žádný obyčejný pojišťovací agent, který klepe na naše dveře, aby s námi uzavřel dobrý obchod. Prorok je zmocněncem Boha Izraele, Otce Ježíše Krista, na jehož příchod čekáme. „Já jsem první a poslední, kromě mne žádného Boha není. Kdo je jako já? Jen ať se ozve! Ať to oznámí, ať mi to předloží!“

To není výpověď, o které bychom mohli diskutovat, a které bychom mohli vést spory. Zde je vysloven nárok. A to dvojnásob. Především Boží nárok vůči sobě. „Ko je jako já? Jen ať se ozve!“ Je zde vysloven i Boží nárok vůči nám. „Vy jste moji svědkové.“ Pán Bůh při tom apeluje na naše neustávající snahy zajistit si bezpečnost. Místo abychom si svou práci opatrovali jen to, co nezbytně potřebujeme ke svému vezdejšímu živobytí, pokoušíme se současně s tím zajistit si i svou spásu. Tím si však stavíme modly. A vůči této pošestilé činnosti má Pán Bůh jen uštěpačný, shovívavý posměch (čti vv. 9-23). Právě víra v jediného Boha nás osvobozuje od klamných obrazů vlastního přečehování. **Josef Špak**

Manfred Hausteín: Veni sancte spiritus

*Ještě jednou, Pane,
letnice,*

*Duch s hukotem a proudy
do našeho prahnoucího,
rozpukaného srdce.*

*Tak zachytávají obyvatelé pouště déšť
do cisteren,*

*do roztažených kůží, do misek z dlaní,
do chvějících se úst...*

*Ještě jednou, Pane,
letnice,*

Duch s hukotem a proudy.

Z kazatelského plánu

Boží hod svatodušní

Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě. Aleluja! (Jan 4,24)

První čtení: Skutky 2,1-11 (12-21)

Tužby svatodušní:

2. Za duchovní dary moudrosti a rozumnosti, rady a síly, umění, zbožnosti a svaté bázně, modleme se k Hospodinu.

3. Za milost znovuzrození a svatodušní proměny našeho života v život svědecký, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naší spásy, děkujeme ti, že do srdcí věřících vléváš dary svého Ducha svatého. Dej, ať se v téměř Duchu radujeme, že jsi naše jména zapsal do knihy života! Prosíme tě, osviť nás, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8,14-17

Evangelium: Jan 14,8-17

Verš k obětování: Žalm 130,5

Verš k požehnání: Skutky 2,4

Modlitba k požehnání:

Bože naší spásy, dej, ať my všichni, kdo jíme z tohoto chleba a pijeme z tohoto kalicha, sjednoceni silou Ducha svatého vnášíme tvé požehnání do světa, v němž žijeme a pracujeme! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 261, 263, 265, 267

Nad Písmem

Přímluvce - Duch pravdy

Jan 14,8-17

Ten, kdo se zaklíná svou svobodou a odmítá proto poslušnost víry, většinou neví, co svoboda je, protože ji nikdy nezažil.

„Ukaž nám Otce,“ prosí Tomáš Ježíše: nalij nám do hlavy poznání, jaký Bůh je; přinut' nás přijmout ho, respektovat, podřídít se mu; odejmi nám riziko volby a zbav nás odpovědnosti; ať už nemusíme přemýšlet a rozhodovat se; ať udělá Bůh všechna důležitá rozhodnutí za nás a my se můžeme jen bavit a užívat si. Tak si lidé představují Boha, a proto ho lehce nahradí nějakým pozemským „taťkou“, který je bohatý, inteligentní, má kontakty s mocnými, a přitom je tak „lidový“; tváří se, že zná všechny naše potřeby a slibuje brzkou nápravu všeho. Je tak příjemné nechat se uchlácholit slibů, vložit na druhého zodpovědnost a zabývat se jen tím, co mě baví. Občas si sice zanádvám, možná se rozhořčím nad tím, co mi komplikuje život, ale jinak nemám potřebu nic zásadního ve svém životě měnit. Mám svobodu vybrat si za své peníze z nabízeného zboží a zážitků, co chci, a to mi stačí. Ježíš zve Tomáše k širší, všeobjímající svobodě. Poznávat Boha prostřednictvím přátelství s Ježíšem. Budovat přátelství je možno jen ve svobodě: když jeden druhému důvě-

řuje a snaží se důvěru nezklamat. Poznávat Ježíše s sebou přináší i poznání sebe sama, vyžaduje ochotu přiznat svou chybu a nechat se druhým měnit k lepšímu; přemýšlet o sobě, o svých přáních, tužbách a očekávání; přemýšlet, co je dobré pro mého přítele a pro ty, které má on rád. Mám svobodu i zděsit se nad temnotou svých myšlenek a směřování, nad hloubkou propasti, před níž stojím nebo do níž jsem dokonce už upadla. Ale i svobodu radovat se z milosrdenství mého Přítele, neboť vím, že nikdy není všemu konec, ale Bůh má pro mě nový začátek, proměnu, vzkříšení. Je to svoboda být ze všech stran tísňený, ale nebýt zahnán do úzkých; být bez-

radný, ale nebýt v koncích; být pronásledovaný, ale nebýt opuštěný; být srážen k zemi, ale nebýt poražený. Tak o svobodě v Kristu píše apoštol Pavel v 2 K 4,8-9. Přátelství s Kristem otvírá člověku tolik možností k rozvinutí tvořivého života, že nemá čas se nudit ani chuť utrácet za lákadla zábavního průmyslu. Jak poznám, kde mám jistotu, že mi Ježíš nabízí své přátelství? Když se otevřu Duchu pravdy, kterého svět nechce, a proto ani nemůže, přijmout. Mám výsadu naladit se na stejnou vlnu milosrdenství a pravdy, kterou vyzařuje Ježíš. Můj duch s ním souzní (Ř 8,16) a touží poznávat stále hlouběji Boha, jeho slova, dílo, zákony a záměry. **Světlá Košíčková**

**Bože, nejsi Bůh vzdálený,
kterého je možno poznávat jen rozumovým uvažováním
nebo údivem nad zázraky.**

Ty mě miluješ a stvořil jsi mě k lásce.

**Přiznávám, že tě nedokážu milovat tak, jak si to zasloužíš
a jak se mi sám dáváš v Ježíši Kristu.**

**Děkuji ti, že se to můžu učit z jeho slova a činů,
z jeho života i smrti.**

Jeho láska vyzývá k odpovědi, budí touhu žít s ním v jednotě.

Prosím o dar Ducha svatého, aby mi umožnil to,

**čeho sama nejsem schopna: odpouštět, chápat bolest druhých,
být blízko druhým lidem i sobě samé.**

**Děkuji ti za největší důkaz tvé tvůrčí moci: dáváš nám rozkvést
ke kráse vzájemné lásky, smíme žít ve tvém Duchu.**

Můžete si přečíst

Český literární samizdat 1949–1989

Michal Přebáň a kolektiv: Český literární samizdat 1949–1989. Academia, Praha 2018, 616 s.

V letošním roce muselo nakladatelství Academia připravit dotisk úspěšné publikace o více než 300 samizdatových edicích, časopisech a sbornících, jejichž vydávání bylo spontánní reakcí etablovaných i začínajících tvůrců na omezování svobody uměleckého projevu v období komunistického režimu. V knize nominované za nakladatelský počín na cenu Magnesia Litera 2019 se autoři nezabývali pouze nejznámějšími vydavatelskými podniky, jako jsou Edice Petlice, Edice Expedice nebo časopisy Revolver Revue, Vokno, Host či Teologické texty, ale shromáždili také mnoho doposud neznámých údajů o řadě lokálních edic a časopisů, které se věnovaly literární tvorbě a její reflexi. Samizdat zde není chápán jako způsob komunikace vážící se výhradně k politickému či kulturnímu disentu, nýbrž jako podstatná součást alternativní kultury.

Z okruhu Církve československé husitské se ve spolupráci s pracovníky Ústředního archivu a muzea ČČSH podařilo do publikace zařadit čtvrtletník Mírové materiály, vydávaný v letech 1965–1981 pro vnitřní potřebu plzeňské diecéze. Nenechte se zmýlit na první pohled „pokrokovým“ názvem, který byl zvolen pouze jako mimikry. U počátků vydávání této edice stáli faráři Milan Matyáš a Milan Semilský, později se výroby ujal Vladimír Červený, který se pokusil vtisknout jí trochu umělečtější podobu (např. vkládáním grafik Michaela Štojda a Jany Wienerové). Časopis byl zaměřen ekumenicky, kromě autorů z ČČSH do něj přispívali například Svatopluk Karásek, Milan Balabán, Josef Hlouch, Zdeněk Susa a další. Z literární oblasti se zde objevovala poezie domácích zavedených

autorů (např. Jaroslava Seiferta či Jana Zahradníčka), z okolních zemí potom především překlady textů německy píšících teologů a spisovatelů (Karl Barth, Paul Tillich, Erich Fromm atd.).

Vedle Mírových materiálů pozorný čtenář v publikaci narazí na další jména z ČČSH. Farář Rosťa Valušek patřil k „soukollí“ vydavatelů bibliofilských – po vzoru staroříšského Josefa Floriána – a převážně duchovně zaměřených Textů přátel, vůbec první literární edice československého samizdatu po roce 1969, která vycházela v letech 1971–1989. Stejný Rosťa Valušek v letech 1983–1989 v Olomouci vydával edici zaměřenou především na básnickou tvorbu moravských autorů ENATO a podílel se též na dalších samizdatových počinech na Olomoucku. Mezi autory, kteří přispěli do třech převážně básnických almanachů křesťansky orientovaných autorů z okruhu Skupiny XXVI (vydány byly v letech 1985, 1987 a 1989), patřil farář Václav Žďárský.

A na závěr jsem si nechal zcela unikátní edici Louč, kterou od roku 1969 až do současnosti, čímž prokázal po roce 1989 mimořádný vzhled do běhu dějin, vydává a „drží na nohou“ Erwin Kukuczka.

Svůj první samizdat o Jakubu Demlovi připravil společně s Rosťou Valuškem už coby bohoslovec na Husově fakultě. Když v roce 1971 začal pracovat na protialkoholním oddělení psychiatrické léčebny v Praze-Bohnicích, měl čas při nočních směnách opisovat Seiferta, Skácela, Achmatovovou, Bondyho a další autory. „Já si pamatuju, že první, co jsem dělal, byl Seifertův Morový sloup,“ vzpomínal Erwin před lety při jednom z našich prvních setkání.

Edice Louč tak byla první, díky které Seifertova bilanční básnická sbírka, která již na počátku tzv. normalizace nemohla oficiálně vyjít, kolovala mezi čtenáři a časově tak její zveřejnění předcházelo Vaculíkovu edici Petlice z roku 1973.

Vůbec první dílo, které ale v edici Louč pod pseudonymem E. K. Jablunkovský vydal, byla v roce 1969 jeho vlastní básnická sbírka Divizny v noci. V dalších letech Erwin stále pokračoval ve vydávání samizdatů, které rozšiřoval zejména v prostředí svých pražských uměleckých přátel. Kromě svých děl vydal například Škvoreckého vzpomínkový esej Text pro případ, že bych vypadl z okna, nebo se zabil při autonehodě, převzatý z exilových Listů, Arkánium Ladislava Klímy, Utrpení starého Werthera Oldřicha Mikuláška, Requiem Anny Achmatovové nebo Fischlovy Hovory s Janem Masarykem. V 90. letech v Louči publikoval třeba spisovatel Ladislav Muška. Autor, nebo v tomto případě spíše sběratel funerální tvořivosti, po léta jako hudebník v jednom nejménovaném krematoriu zaznamenával výroky soudruhů z fabrik a JZD, dobrovolných řečníků nebo venkovských velebníčků, které poskládal do publikace Vážení truchlíci a ostatní hosté! V této jedinečné sbírce se o zemřelých kupříkladu dočteme: „Byla čínorodým člověkem, který si celým životem vyslovil naše uznání – pracovala jako uklízečka česko-slovensko-sovětského přátelství; Byl těžce raněn pod Duklou, kde se ukrýval v křoví; Zesnulá byla socialisticky čistá soudružka.“ Anebo: „Prázdná sklenice nebyla smyslem jeho života.“

Publikace, připravená badateli z Ústavu pro českou literaturu AV ČR za účasti externích specialistů a ve spolupráci s knihovnou Libri prohibiti, je doplněna rozsáhlou úvodní studií, rejstříky a bohatým obrazovým doprovodem. Je pochoptelné, že autorský kolektiv nemohl obsáhnout veškerou samizdatovou produkci z období nesvobody. Namátkou bych rád vzpomněl samizdatové počiny úzkého okruhu přátel kolem nynějšího kazatele pardubického sboru Zdeňka Martiše, který přivážel v 70. a 80. letech do Pardubic texty zejména od Egona Bondyho, za jehož pokračovatele byl Státní bezpečností označen. Z katolického prostředí nikdy nezapomenu na opakovaná setkání s MUDr. Jiřinou Křížkovou v Plzni, jejíž zásluhou se do Československa začaly dostávat hned v polovině 60. let málo známé dokumenty Druhého vatikánského koncilu. Osobně jsem desítky „plzeňských samizdatů“ před lety předal Jiřimu Gruntorádovi do Libri prohibiti. Autoři Českého literárního samizdatu 1949–1989 pootevřeli pro budoucí badatele i běžné čtenáře okno do autentického světa fenoménu literatury, pro kterou se vžil označení „samizdat“. Rád jejich vydavatelský počín čtenářům Českého zápasu doporučuji.

Martin Jindra

Říci rozhodné ne vůči zlu

Úvodní promluva na pietním setkání na Masarykově nádraží

Vážení přítomní, vítám vás na pietním setkání. Chceme si dnes připomenout největší masakr, který proběhl v naší zemi během květnového Pražského povstání v roce 1945. Dovolte mi, abych na úvod našeho setkání přednesla malé zamyšlení.

Člověk je bytostí tážající se a měl by hledat odpovědi. Jednou jsem se na přednášce zeptala svých vysokoškolských studentů, zčásti mladých a zčásti středního a vyššího středního věku. Vlastenectví, co to je? „Nejedná se o nějakou zastaralou hodnotu, má to dnes ještě vůbec nějaký smysl?“ dotazovala jsem se provokativně. Ano, smysl to má, ozývali se přítomní naprosto jednoznačně. Jak by ne, všichni si ujasňujeme vztah ke svému národu, k jeho dějinám, k obětem krutých režimů, jako byl nacismus. Je třeba, abychom **směřovali k dobru a poukazovali na zlo**, hledali pravdu.

Je to ovšem riskantní. Svou svobodu si musí každá generace znovu vybojovat. Ne jen jednoduše převzít od minulé generace, která za svobodu zaplatila. Je totiž důležité si své **hodnoty ochraňovat**, stát za nimi. Není žádoucí být lhostejní a apatičtí, a proto jsme se tu dnes sešli. Ctíme pravdu a máme svědomí a víme, že navazujeme na naše předky. Přemýšlet o těchto souvislostech je aktem sebevysvětlení. Musíme si své hodnoty ochraňovat, to je velmi důležitá teze. V marasmu, povrchnosti a zmatenosti dnešní doby je podstatné **připomínat svědomí, naprostou nezbytnost rozlišování dobra a zla. A nesmíme se nechat v žádném případě odříznout od svých kořenů**. Jaké jsou? Nejprve ty antické, řecké a římské, a návazně křesťanské. Obojí platí. Záleží na nás, co si uvědomíme. A jak si hodnoty propojíme.

V publikaci editora Hanse-Ulricha Thamera „Dějiny světa“ se v závěru konstatuje: „K naléhavým úkolům států a společností, jež se považují za silné a akceschopné, patří to, aby v dobře pochopeném vlastním zájmu spolu s jinými společnostmi a státy formulovaly horizont bu-doucnosti na pozadí dosavadní rekonstruovatelné zkušenosti lidstva jako celku a otevřely se k tomu globálnímu diskursu.“

Máme odpovědnost, k ní patří nazývat věci pravými jmény. **Odpovědnost přináleží ke svobodě, jsou to spojitě nádoby**. Bez odpovědnosti je svoboda prázdná, svévolná a nemá zakotvení. Řada mladých lidí dnes touží po svobodě, ale nechce spolu s ní přijmout i odpovědnost. K jejímu přijetí patří i to, že si uvědomujeme a připomínáme klíčové události našich dějin.

Známe sami sebe? K tomu patří i historické vědomí, filosofie dějin. Víme, že již samo hledání smyslu je jeho nalézáním. Je třeba vést dialog o minulosti a sdílet i budoucnost **a utvářet společnou paměť**.

A i proto jsme se zde setkali a prožíváme společně pietní akt. Je přítomna naše duše, naše nepodplatitelné svědomí. Říkáme své NE vůči zlu a lidsky stojíme na straně dobra, tady zní naše ANO.

Olga Nytrová

Výzva - Vzpomínky na 17. listopad 1989

Redakce Českého zápasu ve spolupráci s Ústředním archivem ČČSH připravuje seriál vzpomínek na 17. listopad 1989. Při příležitosti 30. výročí chceme oslovit duchovní i věřící z náboženských obcí s výzvou, jak prožívali 17. listopad 1989. Účastníci jste se pochodu na Albertově či Národní třídě? Zapojili jste se do stávek, protestů, demonstrací a zakládání Občanského fóra? Naším cílem je shromáždit též archivní materiály (letáky, výzvy, plakáty atd.) a dobové fotografie.

Děkujeme všem, kteří přispějí ke společnému dílu církve. Texty a materiály, prosím, zašlete na adresu redakce (cesky.zapas@ccsh.cz) nebo ÚAM ČČSH (archiv@ccsh.cz).

Kontaktní osoba: PhDr. Martin Jindra (mail: martin.jindra@ccsh.cz, tel. 731 743 788).

Poděkování jistě JW

No, ano - Jitce Wendlíkové. Měla jsem to ostatně udělat už dávno. Známe se snad 45 let. Jitka žije s církví ještě déle. Nejen „dole“, ale v náročném terénu „nahore“ - v byrokratickém aparátu ústřední církve. Všichni jsme nahraditelní. Někteří přece jenom těžce. To jsou ti, kteří tvoří tu správnou úřední páteř církve svou odpovědností, pracovitostí a taktem. Takoví tiší v zemi. Pro mne a nejen pro mé vrstevníky je právě Jitka tím tichým v zemi, bez kterých by církve jako sbor Páně moc nefungovala. Jitka je pro mne někdo jako FBI nebo CIA v tom nejlepší smyslu slova. Jako personalistka za půl století své služby v církvi ví o nás téměř vše. Dobré i zlé. Kdyby otevřela své WikiLeaks, to by byla mela! Jí jediné se na úřad ústřední rady vřadycky, vřadycky dovolám. Má snad mobil přilepený na ruce. Je vždy na přijmu a vždy se všim a ochotně pomůže a zařídí. Vždy a se všim. Právě proto za všechno děkuje naprosto neúřednický typ

Jana Šilerová

Zprávy

NOC KOSTELŮ v Husově sboru v Rychnově nad Kněžnou

Přišel den, na který jsme se všichni dlouho těšili. V předvečer Noci kostelů v 18 hodin nás poctil svou milou návštěvou bratr farář a vojenský kaplan kpt. Mgr. Tomáš Altman, který uvedl a zahájil výstavu svých kreslených křesťanských vtipů.

Vyprávěl nám, že kreslí od svých 12ti let a že jeho kresby se objevily i ve známém časopise Dikobraz. Vyprávěl, jak se stal vojenským kaplanem, a také o své misi do africké republiky Mali. Bratr farář je velice sympatický a moc se nám líbilo jeho vyprávění, které nás zaujalo už od prvního vyřknutého slova.

Výstava křesťanských vtipů u nás v Husově sboru potrvá do 9. června. A poté se výstava přemístuje do Husova sboru do Doudleb nad Orlicí, kde se bude konat městská akce Vítání léta, výstava potrvá od 15. do 16. června.

Program Noci kostelů započal v pátek v 18 hodin, již s probíhající výstavou kreslených vtipů. Program zahájil klub KaKaDú (Křesťanský Klub Děti) zpěvem písniček, k němuž se později připojili přítomní hosté. Následovalo čtení Murphyho zákonů o církvi a recitování veršů od autorů, jako jsou br. farář Václav Žďárský a br. farář Vladislav Pek. Poté probíhalo čtení o symbolice Duhů v Bibli s jednotlivými barvami. A na závěr jsme my Šenkovi připravili přednášku o historii náboženské obce v RK a samotné budovy. Lidí přišlo poměrně hodně a se zájmem se zapojili do programu. Bylo to příjemné společenství v Kristově duchu. Akce se vydařila náramně!

Pavel Šenk, NO Rychnov nad Kněžnou

Nabídka ubytování v Českých Budějovicích

Náboženská obec CČSH České Budějovice - Čtyři Dvory, U Výstaviště 10 (37005) nabízí ubytování v době vysokoškolských prázdnin – tj. červenec až září 2019. Ubytování pro čtyři osoby (3+1). Ještě je možná přistýlka pro jedno dítě. Cena pro členy církve 170,- Kč/noc včetně lůžkovin. K dispozici kuchyň, sprcha, WC a klidná zahrada. Na okraji města, dobré spojení MHD a možnost zajímavých výletů (Hluboká, Český Krumlov, Třeboň aj.)

Kontakt: Karel Filip, :773 557 979; pruhovanetrico@centrum.cz) **KF**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Duch pravdy

Vyřešte přesmyčky (slova najdete v textu J 14,8-17) a ze vzniklých slov si vypíšete písmenka podle závorek.

1. opstri (1)
2. řtviě (3)
3. pářináíkz (9)
4. nJomé (2)
5. tvosail (3)
6. usytkk (3)
7. ultvmi (4)
8. ecot (4)
9. amen (3)

(Řešení z minulého čísla: Aby všichni byli jedno.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena.

Autorský večer v Karlíně

Pražský klub spisovatelů, Dialog na cestě a náboženská obec naší církve v Praze 8 – Karlíně vás srdečně zvou na autorský večer Hanky Hosnedlové **JAK SE KROTÍ SLOVA**. V úterý 18. června v 18 h v zasedací místnosti NO CČSH, Vítkova 13, Praha 8 - Karlín. **ON**

Setkání metodiků duchovní péče

Zveme na setkání metodiků duchovní péče a seminář k uvedení učebnice náboženství „Kofínky víry. Učebnice náboženství Církve československé husitské.“

V úterý 25. června 2019 od 10 do 15 hodin.

- Přivítání a úvodní pobožnost
- Představení vytištěné pracovní učebnice a metodiky k učebnici
- Uvedení do metodiky práce s učebnicí
- Občerstvení
- Možnosti práce s učebnicí v prostředí náboženské obce, školy, rodiny
- Diskuse nad předloženým materiálem
- Přestávka na oběd
- Závěrečné rozhovory a podněty k učebnici náboženství a náměty na další semináře k metodice práce s učebnicí
- Závěrečné slovo a požehnání **red**

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 10.6. 2019, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Aleš Bárta – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

úterý 11.6. 2019, 17.00

Jan Kalfus – varhany

Yvona Škvárová – mezzosoprán

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 12.6. 2019, 17.00

Josef Popelka – varhany

Miroslav Lopuchovský – flétna

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. Ph. TELEMANN, M. MARAIS

čtvrtek 13.6. 2019, 17.00

ČVUT MIXED CHOIR PRAGUE

Jan Steyer, Jiří Voběrek – sbormistři

Marie Pachopová – varhany

G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 14.6. 2019, 17.00

František Štátný – varhany

Miroslav Laštovka – trubka

J. S. BACH, J. PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C. FRANCK

pátek 14.6. 2019, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrat – barokní housle

Yvona Škvárová – mezzosoprán

W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

15.6. 2019, 17.00

Josef Kšica – varhany

Tomáš Jindra – bas

J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

sobota 15.6. 2019, 20.00

RADIO SYMPHONY COLLEGIUM

Marek Zvolánek – trubka

A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

neděle 16.6. 2019, 17.00

ADAMUS TRIO

Jan Adamus – hoboj, anglický roh

Markéta Vokáčová – housle

Martin Levický – piano, varhany

J. S. BACH, W. A. MOZART, B. SMETANA, A. DVOŘÁK

neděle 16.6. 2019, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Jan Kalfus – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

NOC KOSTELŮ v Lounech

Do letošního ročníku Noci kostelů vstoupila náboženská obec Louny s bohatým programem, který chtěl zaujmout všechny věkové skupiny návštěvníků. Pro děti byl připraven vědomostní kvíz, v němž si mohly zasoutěžit o zajímavé ceny. Dospělým jsme nabídli dvě historické přednášky reagující na významná výročí, jež si připomínáme v roce 2019. PhDr. Jan Mareš promluvil o počátku husitských válek na Lounsku v roce 1419, Mgr. Vladimír A. Hons se věnoval 80. výročí německé okupace v Lounech. Sestra farářka svou přednáškou o ekumenické komunitě v Taizé s promítáním fotografií a videa o vztahu komunity a Československa tematicky uvedla noční modlitbu v duchu Taizé, která proběhla v římskokatolickém kostele sv. Mikuláše. Na přípravě této modlitby se podíleli duchovní obou církví a laici z římskokatolické farnosti. Tradičním partnerem Noci kostelů byla Základní umělecká škola v Lounech, která celý program uvedla varhanním koncertem svých žáků. Noci kostelů v Lounech se zúčastnilo asi 400 lidí a měli jsme tu čest přivítat mezi námi také bratra patriarchu, který se v Lounech zastavil při své cestě z Biliny, kde přednášel.

Náboženská obec Louny děkuje městu Louny za finanční podporu, kterou poskytlo ve prospěch akce.

Helena Smolová, farářka

Venku je krásně, ale divadelní sezóna ještě nekončí aneb červen ve Vršovickém divadle Mana

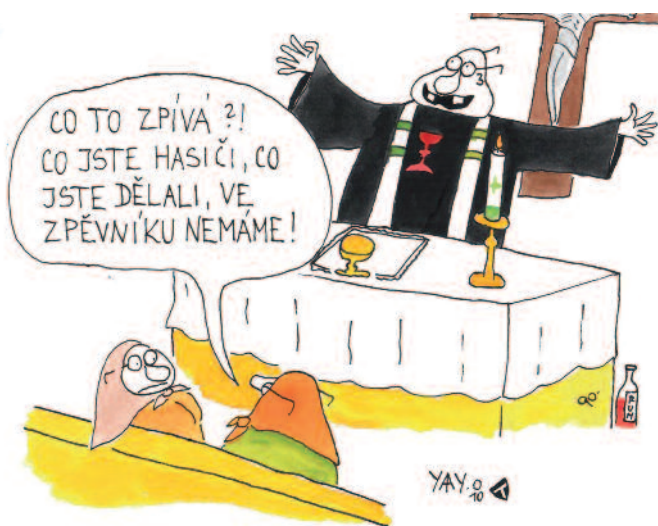
• Neviděli jste novou inscenaci **Ta třetí?** Neváhejte a přijďte. Skvělé herecké výkony a příběh, který se může týkat každého z vás. Myslíte si, že máte svůj život pevně v rukou? To si myslel i Mánek, hrdina divadelní adaptace skvělé knihy Jaroslava Havlíčka, když se zasnoubil s mladou divoškou Adélou. Jak se vše může v okamžiku změnit, můžete vidět **3. 6. v 19.30 hodin a 14. 6. v 11 hodin** - za skvělou cenu a zároveň s komentovanou prohlídkou divadla!

• Přijít na **ukončení sezóny 13. 6. v 19.30 hodin** se vyplatí. Nejen, že uvidíte skvělou komedii **Letní den**, která vypráví o tom, čeho jsou muži schopni, když jde o rozmarnou krásku. Všechny vstupenky na toto představení jsou slosovatelné, takže na vás čeká řada hodnotných cen. Navíc jste po představení zváni do Divadelní kavárny na autogramiádu a večírek s herci z Vršovického divadla MANA.

• Patříte k lidem, kterým není lhostejný osud země, která je jejich domovem? Pak byste rozhodně neměli vynechat silně emocionální napínavý příběh **Země česká, domov můj?** **20. 6. v 19.30 hodin, 25. 6. v 11 hodin.**

Více na www.vrsovickedivadlo.cz.

TF

Autor kresby Tomáš Altman

